

کاوش چالش‌های توسعه ورزش بانوان در استان‌های کم‌برخوردار

سیده اعظم اسلامی*^۱ - مینا حکاک‌زاده^۲ - کاظم چراغ بیرجندی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمان، کرمان، ایران.

استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان، کرمان، ایران.

مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند، خراسان جنوبی، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۱۰، تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۱۲/۲۱)

چکیده

هدف از تحقیق حاضر، کاوش چالش‌های توسعه ورزش بانوان در استان‌های کم‌برخوردار بود. این تحقیق بر اساس نوع هدف، کاربردی و به لحاظ روش، کیفی است و با استفاده از تحلیل تم انجام گرفته است. جامعه آماری تحقیق شامل مدیران اداره کل ورزش استان‌ها، معاونان ورزش قهرمانی و معاونان ورزش بانوان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌ها، نواب رئیس بانوان فدراسیون‌های ورزشی، استادان دانشگاه و صاحب‌نظران بود. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند و ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته بود. مصاحبه‌ها طی پروسه پنج‌ماهه به صورت غیرحضوری (با توجه به پاندمی کووید ۱۹) انجام گرفت. در نهایت محقق پس از ۱۶ مصاحبه با ۱۶ صاحب‌نظر به نقطه اشباع نظری رسید. با توجه به ارزیابی و تجزیه و تحلیل کامل مصاحبه‌ها، در مجموع، ۹۶ مفهوم پایه به دست آمد که در ۱۱ مقوله و ۴ مقوله اصلی دسته‌بندی شدند. این مفاهیم شامل چالش‌های محیطی، مدیریتی، منابع، رفتاری بودند. با توجه نتایج تحقیق می‌توان گفت توسعه ورزش بانوان در استان‌های کم‌برخوردار مستلزم داشتن تیم مدیریت قوی و ایجاد فضای فرهنگی - اجتماعی برابر نسبت به مردان، اتخاذ راهبردهای مدیریتی قوی و همچنین وجود زیرساخت‌ها و اماکن مختص به بانوان است. افزون بر این مدیران ارشد ورزش در این استان‌ها می‌توانند با هدف‌گذاری دقیق و مدیریت صحیح، استخدام نیروی کار خبره برای مرکز استان و شهرستان‌ها به رشد و توسعه ورزش بانوان کمک کنند.

واژه‌های کلیدی

توسعه، رویکرد کیفی، محدودیت فرهنگی، موانع زیرساختی، ورزش بانوان.

مقدمه

امروزه، توسعه تربیت بدنی و ورزش به‌عنوان زمینه‌ساز تأمین و تربیت نیروی انسانی سالم و تندرست، بخشی از برنامه‌های توسعه ملی به‌شمار می‌رود. شمول ورزش در برنامه‌های ملی مستلزم رعایت همه جوانب، آثار و کارکردهای این پدیده در جامعه است (۱). به اذعان همه روانشناسان اجتماعی و کارشناسان امر، جامعه سالم بر پایه خانواده سالم بنا نهاده می‌شود و رکن اصلی خانواده را نیز زنان و مادران تشکیل می‌دهند و با توجه به گسترش روزافزون اختلالات روانی در جامعه به‌خصوص در میان بانوان که از طرفی مادران این سرزمین به‌شمار می‌روند، ممکن است به‌علت احساس مسئولیت بیشتر نسبت به افراد خانواده، استرس‌های خاص شغلی و مسائل دیگر، تحت فشارهای روانی زیاد و در معرض آسیب‌های روحی و جسمی قرار گیرند (۲). با وجود این یکی از راه‌های داشتن زندگی سالم، مشارکت بانوان در ورزش است. ورزش زنان امروزه به‌عنوان یکی از موضوعات اساسی در حیطه ورزش مطرح است (۳-۴) و نبود برابری جنسیتی در فراهم‌سازی تسهیلات به کاهش شانس شرکت در ورزش و آسیب‌های جدی جسمانی منجر می‌شود (۵-۶). ورزش و فعالیت بدنی در زنان سبب کاهش معناداری افسردگی به‌خصوص در سنین میانسالی می‌شود (۷). میزان حضور، مشارکت یا عدم مشارکت بانوان در فعالیت‌های ورزشی به‌عنوان شاخصی جهانی بیانگر وضعیت اجتماعی زنان در هر جامعه‌ای است. چندین تحقیق نشان داده است که وقتی فرصت‌های برابر برای زنان و مردان فراهم می‌شود، به مزایای بسیار زیادی در سطح سازمانی، اجتماعی و شخصی منجر می‌شود (۸). از طرفی در برخی کشورها زنان مجاز به شرکت در ورزش‌های حرفه‌ای نیستند، درحالی‌که در برخی دیگر از کشورها اجازه مشارکت دارند. با این حال این مشارکت با رفتارهای تبعیض‌آمیز همراه است (۹). عوامل فرهنگی -

اجتماعی، محیطی، روانی و فردی می‌توانند از رشد ورزش زنان جلوگیری کرده و آنها را ناامید کنند (۱۰). برای مثال برونی و قطر به‌دلیل قوانین لباس اسلامی تا المپیک ۲۰۱۲ به زنان اجازه حضور حرفه‌ای به‌عنوان بازیکن فوتبال را نمی‌دادند (۱۱). بر این اساس، محدودیت‌های فرهنگی، سنت‌گرایی، مسئولیت‌های خانوادگی، سطح پایین تحصیلات، ورزش ناکافی و امکانات تفریحی، مذهب و فرصت‌های محدود ورزشی، چالش‌های بیولوژیکی، کمبود وقت، کمبود انرژی و سطح درآمد (۹)، مانع از حضور زنان در ورزش‌های حرفه‌ای می‌شود (۱۲). به‌طور قطع، اهمیت این موضوع در ایران به‌علت نیازمندی‌های محیطی و امکاناتی مستقل و اختصاصی برای زنان کاملاً روشن است (۱۳).

در ایران نیز زنان به دلایل مختلف در مقایسه با مردان از مشکلات بیشتری رنج می‌برند، به‌طوری‌که در دسترسی به آموزش، اشتغال و خدمات بهداشتی درمانی و بهره‌مندی از حقوق فردی از وضعیت یکسانی برخوردار نیستند (۱۴). مرکز امور مشارکت زنان نرخ مشارکت ورزشی زنان را بسیار پایین ارزیابی کرده است. نتایج این پیمایش ملی نشان داد تنها ۲/۴۱ درصد از بانوان ایرانی کم‌وبیش به انجام فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند (۱۵). نتایج نقدی و همکاران (۱۳۹۰) نشان می‌دهد پایگاه اقتصادی اجتماعی بالاتر، میزان سرمایه فرهنگی، تمایل فردی و حمایت اجتماعی بیشتر از زنان ورزشکار نسبت به زنان غیرورزشکار است. نگرش خانواده زنان ورزشکار، مثبت‌تر و میزان پذیرش باورهای قالبی به‌طور معناداری کمتر از زنان غیرورزشکار است؛ اما از نظر سودمندی ادراک‌شده تفاوت معناداری بین دو گروه وجود ندارد. نتایج رگرسون نشان داد که متغیرهای سرمایه فرهنگی و تمایل فردی دو متغیر تأثیرگذار بر احتمال مشارکت ورزشی است (۱۶). نتایج تحقیق نظری آزاد و همکاران (۱۳۹۸) در تحلیل

اهمیت توسعه ورزش سبب شده است تا در جوامع مختلفی به گسترش آن اقدام کنند؛ در این بین، نبود عدالت در برنامه‌ها، نیروی انسانی و تجهیزات در زمینه ورزش سبب شکل‌گیری فقر ورزشی در برخی مناطق شده است. توسعه عادلانه ورزش در تمامی نقاط شهری می‌تواند به توسعه جوامع به صورت یکپارچه منجر شود (۲۲). توسعه ورزش در مناطق محروم می‌تواند به رشد این مناطق در سایر عرصه‌ها از جمله رشد اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی منجر شود. افزون‌بر این، توسعه نیافتن ورزش در برخی مناطق از جمله مناطق محروم می‌تواند سبب بروز خسارت‌های مالی بی‌شمار در حوزه‌های پزشکی و بهداشتی شود. در ایران با توجه به وسعت زیاد، شاهد وجود مناطق محروم بسیاری هستیم که این مناطق در حال حاضر با مشکلات بهداشتی، درمانی، اقتصادی و فرهنگی مواجهند. این در حالی است که از ظرفیت‌های ورزشی در سطح همگانی، آموزشی، قهرمانی و حرفه‌ای می‌توان به‌خوبی برای بهبود این مناطق بهره برد. برای مثال بسیاری از ورزشکاران فوتبال در برزیل توانسته‌اند با استعدادیابی مناسب به سطح اول فوتبال جهان دست یابند (۲۳). گسترش ورزش در تمامی مناطق از جمله مناطق محروم از اهداف عالی هر جامعه‌ای است. این مسئله ناشی از نبود عدالت در استفاده از منابع انسانی، مادی و تجهیزاتی در ورزش است که سبب توزیع نامناسب ورزش در کشور شده است. به‌طور کلی، با توجه به گستردگی ایران، ایجاد برخی مناطق محروم از منظر ورزشی امری بدیهی است. در این بین، تلاش به‌منظور شناسایی چالش‌های توسعه ورزشی بانوان نیازمند برخورداری از شواهد کافی علمی در این حوزه است. انجام پژوهش‌ها در این حوزه می‌تواند علاوه‌بر بهبود آگاه‌سازی در این حوزه به تقویت شواهد علمی در حوزه آسیب‌شناسی توسعه در ورزش منجر شود. این مسئله علاوه‌بر شناسایی برخی موانع،

جامعه‌شناختی نابرابری جنسیتی از منظر زنان ورزشکار قهرمان نشان داد، متغیرهای پایگاه اجتماعی- اقتصادی، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، الگوپذیری از والدین، تحصیلات زنان و استفاده از رسانه‌ها، به‌ترتیب بیشترین تأثیر را بر درک نابرابری بین بانوان ورزشکار داشته است (۱۷). رضایی کمرپشتی و آقاخان بابایی (۱۳۹۵) پنج مانع مهم برای ورزش همگانی در بانوان را وضعیت اقتصادی خانواده، وجود فرهنگ مردمحوری، کمبود وقت، عدم سرمایه‌گذاری لازم در توسعه اماکن ورزشی زنان و کمبود ایمنی و امنیت و بالا بودن میزان جرائم در بعضی مناطق برشمرده است (۱۸). بنار و همکاران (۱۳۹۲) عوامل مؤثر بر ورزش قهرمانی بانوان را در پنج عامل اجتماعی، اقتصادی، مدیریتی، فنی و شخصی شناسایی کرده‌اند، عامل اجتماعی و اقتصادی بیشترین اولویت و عامل شخصی کمترین اولویت را کسب کرد (۱۹). نتایج پژوهش دیگری نشان داد که عوامل مؤثر بر توسعه ورزش قهرمانی زنان محیط قهرمانی، استعدادیابی و حمایت مالی بیشترین تأثیر را در توسعه ورزش بانوان دارند؛ بنابراین می‌توان گفت که بدون توجه به عوامل توسعه مانند حمایت مالی از ورزش زنان نمی‌توان انتظار توسعه پایدار ورزش قهرمانی زنان را داشت (۲۰). وانگری و همکاران (۲۰۱۷) بیان می‌کنند که بودجه اختصاص داده‌شده به ورزش زنان چالش اصلی است. همچنین مواردی از جمله نگرش منفی به ورزش زنان، عوامل بیولوژیکی مانند قاعدگی و بارداری، حاکمیت ضعیف، دسترسی محدود به امکانات و تجهیزات و مسئولیت‌های جنسیتی زنان از دیگر چالش‌هاست (۱۱). هایدی و پریتنکار (۲۰۰۹) استعدادیابی، تسهیلات کافی، مربیان مجرب و فرصت شرکت در رقابت‌های بین‌المللی و برگزاری اردوهای تدارکاتی را عوامل اصلی موفقیت ورزشکاران زن معرفی کرده‌اند (۲۱).

ورزش بانوان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌ها، نواب رئیس بانوان در فدراسیون‌های ورزشی و استادان دانشگاه بودند. در مجموع ۱۶ نفر به‌عنوان اعضای پانل تخصصی انتخاب شدند (جدول ۲). روش نمونه‌گیری به‌صورت هدفمند بود و تا رسیدن به حد کافی (کفایت داده‌ها) و اشباع نظری ادامه پیدا کرد. ابزار گردآوری داده‌ها در بخش کیفی مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته^۱ بود. با شرکت‌کنندگان بالقوه برای انجام مصاحبه تماس گرفته شد و در زمان و مکان مورد انتخاب این افراد مصاحبه‌ها صورت پذیرفت. در این زمینه ابتدا راهنمای مصاحبه برای افراد ارسال شد که دربرگیرنده عنوان، اهداف و سؤال‌های کلی مصاحبه بود تا مصاحبه‌شونده‌ها با موضوع بحث آشنا شوند. سؤالات اولیه مصاحبه با توجه به پیشینه تحقیق و اهداف موردنظر تدوین شد که در بین اعضای نمونه با توالی متفاوتی ارائه شد. مصاحبه‌ها طی پروسه پنج‌ماهه، با مدت زمان مصاحبه بین ۳۰ تا ۵۰ دقیقه انجام گرفت. محقق پس از ۱۶ مصاحبه با ۱۶ نفر احساس کرد که به نقطه اشباع نظری رسیده است. در واقع این نقطه جایی بود که داده جدیدی به داده‌های قبلی اضافه نشد و درصد زیادی از داده‌های مصاحبه‌های آخر تکراری بود، بنابراین در این نقطه به مصاحبه‌ها و بخش اول پژوهش که مربوط به روش کیفی بود، پایان داده شد. پژوهشگر به‌منظور ثبت اطلاعات حاصل از مصاحبه‌ها، علاوه‌بر یادداشت رئوس مطالب، با کسب اجازه از فرد مصاحبه‌شونده به ضبط مصاحبه با استفاده از دستگاه ویژه ضبط صدا اقدام کرد. پس از اخذ مصاحبه‌ها، تجزیه و تحلیل داده‌ها به‌منظور شناسایی ویژگی‌ها و مفاهیم اصلی ورزش بانوان انجام گرفت. با دستیابی به اشباع داده‌ها، مصاحبه‌ها متوقف شد. در نهایت

سبب سهولت در برنامه‌ریزی و اقدامات در این حوزه می‌شود. افزون‌بر این، بررسی پژوهش‌های انجام‌گرفته نشان می‌دهد که خلأ پژوهشی ناشی از کمبود مطالعات در حوزه چالش‌های توسعه ورزشی، به‌خصوص در ایران در بخش بانوان وجود دارد. انجام هزینه در مسیر توسعه ورزش در مناطق محروم می‌تواند به صرفه‌جویی هزینه‌های گزاف در مسیر بهداشت، فرهنگ و اشتغال در این مناطق منجر شود؛ از این رو به‌خوبی قابل مشاهده است که فقدان برنامه‌ریزی‌ها در مسیر آسیب‌شناسی و تحلیل چالش توسعه ورزش بانوان سبب بروز خطرهای جدی در این حوزه شده و ایران را با آسیب‌های جدی مواجه ساخته است؛ بنابراین ضرورت دارد تا مسئولان امر شرایط و زمینه‌های لازم را برای حضور بیشتر و فعالانه زنان در عرصه ورزش فراهم سازند. در این زمینه باید با بررسی چالش‌ها و موانع موجود در این راه شناسایی و با رفع این موانع گام مؤثری در توسعه و ارتقای ورزش زنان (در حوزه‌های قهرمانی و حرفه‌ای - ورزش همگانی و روستایی - ورزش تربیتی) در استان‌های کم‌برخوردار برداشته شود.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر بر اساس نوع هدف، کاربردی و به لحاظ روش، کیفی و دارای رویکرد استقرایی است؛ همچنین به لحاظ افق زمانی، از نوع تحقیقات مقطعی است که در دو مرحله انجام گرفته است؛ در مرحله اول مبانی نظری و پیشینه پژوهش بررسی و شاخص‌های اولیه مدل استخراج شد. در مرحله دوم از ابزار مصاحبه نیمه‌ساختاریافته به‌منظور اخذ نظرهای خبرگان و تکنیک تحلیل مضمون جهت تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه استفاده شد. مشارکت‌کنندگان در مرحله مصاحبه، شامل مدیران اداره کل ورزش استان‌ها، معاونان ورزش قهرمانی و معاونان

روش‌شناسی پژوهش را در جهت اطمینان از نتایج پیشنهاد می‌دهند که در این تحقیق نیز موارد مذکور از طرف پژوهشگران رعایت شد. همچنین با استفاده از روش بازکدینگ^۴ (کدگذاری^۵ مجدد) ۲۰ درصد از محتوای مصاحبه‌ها و اسناد توسط پژوهشگر دیگری از تیم کدگذاری شد و با کمک فرمول اسکات^۶ ضریب توافق برابر با ۸۸/۲ محاسبه شد (۲۴).

$$C.R = \frac{\text{مقوله‌های مورد توافق}}{\text{کل مقوله‌ها}}$$

نفر) مصاحبه‌شوندگان معاونان بانوان در ادارات کل ورزش و جوانان استان‌های مورد بررسی بودند. ۴ نفر (۲۵ درصد) از صاحب‌نظران را مدیران کل ادارات ورزش و جوانان و معاونان ورزش قهرمانی این استان‌ها تشکیل دادند. سایر مشخصات صاحب‌نظران در جدول ۱ مشاهده می‌شود.

جدول ۱. مشخصات و ویژگی‌ها اعضای پانل خبرگان

مصاحبه‌شونده	فراوانی	درصد فراوانی
ادارات کل ورزش و جوانان استان‌ها	۴	۲۵
معاونان بانوان ادارات کل ورزش جوانان	۵	۳۱/۲
اعضای هیأت علمی	۳	۱۸/۸
نواب رئیس بانوان فدراسیون‌های ورزشی	۴	۲۵
مجموع	۱۶	۱۰۰

(۲۵). در جدول ۲ و در پاسخ به هدف اصلی، ابعاد شناسایی شده به‌همراه زیرشاخص‌های شناسایی شده نشان داده شده است. به‌منظور استخراج آن، ابتدا مفاهیم و کدهای معنادار از متن مصاحبه‌ها استخراج شد، سپس کدهایی که به لحاظ معنایی شبیه هم بودند، در یک دسته قرار گرفتند، همچنین در این مرحله کدهای مشابه و

چالش‌های اصلی توسعه ورزش بانوان در استان‌های کم‌برخوردار استخراج و در جدول ۳ گزارش شد. مراحل تأیید روایی و پایایی روش تحقیق کیفی با روش‌های کمی اساساً متفاوت است. به‌طوری‌که نوبل، اسمیت^۱ (۲۰۱۵) برای اطمینان از روایی^۲ و پایایی^۳ پژوهش کیفی مواردی مانند انتخاب دقیق نمونه‌های مناسب، جمع‌آوری و تحلیل همزمان داده و انسجام در

$$C.R = \frac{45}{51} \times 100 = 88.2$$

از محدودیت‌های این تحقیق می‌توان به دشواری در دسترسی به مصاحبه‌شوندگان اشاره کرد.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱ توزیع فراوانی و مشخصات مصاحبه‌شوندگان را نشان می‌دهد. نتایج بیانگر این است که ۳۱/۲ درصد (۵)

برای رسیدن به هدف اصلی تحقیق که چالش‌های توسعه ورزش بانوان در استان‌های کم‌برخوردار بود، از روش تحلیل مضمون استفاده شد. فراگرد تحلیل مضمون زمانی آغاز می‌شود که تحلیلگر الگوهای معنایی و موضوعاتی را که جذابیت بالقوه دارند، مدنظر قرار می‌دهد. این تحلیل شامل رفت‌وبرگشت مستمر بین مجموعه داده‌ها و مجموعه کدگذاری‌ها و تحلیل داده‌هایی است که به‌وجود آمده‌اند

4. Re-Coding
5. Coding
6. Scott

1. Noble, Smith
2. Validity
3. Reliability

تکراری (به‌جز یکی از آنها) حذف شدند و در نهایت

شاخص‌ها و ابعاد آن شناسایی و نامگذاری شدند.

جدول ۲. مضامین فراگیر، سازمان‌دهنده و پایه

مضمون فراگیر	مضمون سازمان‌دهنده سطح اول	مضمون سازمان‌دهنده سطح دوم	مضامین پایه	نظر خبرگان
			<ul style="list-style-type: none"> - حساسیت مسئولان محلی - استقبال نامطلوب از ورزش در روستاها - آگاهی کم از مزایای ورزش در شهرهای کوچک و روستاها - سختگیری‌های برخی نهادها - فضای بسته فرهنگی - محلی و شهرهای مرزنشینی - نیاز به تغییر دیدگاه بزرگان محلی نسبت به ورزش بانوان - الزام توجه بیشتر کمیسیون یا شورای فرهنگی استان‌ها - نیاز به تعامل با نماینده فقیه و ائمه جمعه 	<p>«ما اگر بخواهیم بانوان قهرمان پرورش بدهیم باید زمینه‌های مختلفی را فراهم کنیم. یکی از این زمینه‌ها، مباحث فرهنگی است. ما نیاز داریم فرهنگ‌پذیری ورزش بانوان را از طریق حمایت مسئولان فرهنگی و محلی استان و شهرستان‌ها و حتی روستاها نهادینه شود. به‌خصوص در ورزش دوچرخه‌سواری که نیاز به تغییر دیدگاه مسئولان و بزرگان محلی و کاهش حساسیت آنهاست (P1)».</p>
	چالش‌ها	محیطی	<ul style="list-style-type: none"> - کم‌توجهی والدین عدم پشتیبانی والدین - ناآگاهی و تغییر نگاه خانواده‌ها - نگرش منفی خانواده‌ها نسبت به ورزش بانوان و دختران - تعهدات شغلی و خانوادگی بانوان - توجه بیشتر به ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد (NGO) - مهیا نبودن بستر اجتماعی برای استقبال از برخی رشته‌ها - لزوم درک اهمیت ورزش در خانواده‌ها - مخالفت خانواده‌ها با ورزش دختران - به‌دلیل ترس از آسیب - لزوم مهیا شدن شرایط و امکانات متناسب با باور و فرهنگ جامعه 	<p>«خیلی از خانواده هستند که از ورزش دختران کمتر حمایت می‌کنند. نگرش آنها بدین‌گونه است که فرزندان بهتر است درس خود را بخوانند تا اینکه ورزش کنند. برای مثال در هنگام بازگشایی مدارس خانواده کمتر اجازه می‌دهند که دختران به ورزش بپردازند (P5)».</p> <p>«یکی از دلایل مخالفت خانواده درباره ورزش دختران، باور غلط برخی والدین در مورد این موضوع که ورزش سبب‌آسیب‌های جسمی به دختران می‌شود و این نگرش منفی باعث عدم استقبال دختران از ورزش شده است (P3)».</p>
			<ul style="list-style-type: none"> - توجه به بیمه ورزشکاران - درگیری خانواده‌ها با مشکلات معیشتی و بی‌توجهی به ورزش - کاهش دادن هزینه‌های مشارکت در برنامه‌های فراغتی - گران بودن تجهیزات ورزشی - هزینه بالای سالن‌های ورزشی 	<p>«موضوع بیمه ورزشکاران همواره یکی از دغدغه‌های اصلی ورزشکاران قهرمانی و حرفه‌ای است؛ که نیاز به تدبیر مناسب از طرف مدیران ارشد وزارت ورزش و کمیته ملی المپیک ایران است (P3)».</p>

مضمون فراگیر	مضمون سازمان‌دهنده سطح اول	مضمون سازمان‌دهنده سطح دوم	مضامین پایه	نظر خبرگان
			<ul style="list-style-type: none"> - ضعف در قوانین و آیین‌نامه‌های حمایتی از بانوان - عدم حمایت قانونی از معاونان زن - توجه به اصلاح آیین‌نامه هیأت‌های ورزشی - نظارت بر عملکرد هیأت‌های ورزشی - فساد اداری در هیأت‌ها - بی‌توجهی رؤسای هیأت‌ها به دستورالعمل‌ها - نیاز به توجه و حمایت دادستانی و قوه قضاییه - قرار دادن بانوان در ساختارها در قالب قانون 	<p>«من فکر می‌کنم بخشی زیادی از پست‌های بانوان در ورزش ما شکل تشریفاتی دارند. وقتی مدیران زن آنچنان که باید به لحاظ قانونی مورد حمایت قرار نگیرند و در ساختار و چارت سازمانی جایگاهی نداشته باشند نمی‌توان انتظار داشت که آنها به‌خوبی بتوانند از حقوق و حق بانوان دفاع و پاسداری کرد (P6)».</p> <p>«در برخی از هیأت‌ها در شهرستان‌ها اطلاع دقیق و موثق داریم که مدیر اداره ورزش آن شهرستان که یک فرد غیرورزشی است و به‌واسطه ارتباطاتی که دارد به‌عنوان مدیر انتخاب شده است، بودجه و اعتبار تخصیص‌یافته به ورزش بانوان را برای امور دیگر در نظر می‌گیرد و به‌راحتی حقوق بانوان آن شهرستان را نادیده می‌گیرد (P12)».</p>
			<ul style="list-style-type: none"> - وجود مدیران غیرورزشی در رأس هیأت‌ها - نظارت و ارزیابی نامناسب بر عملکرد هیأت‌ها - نبود هم‌افزایی بین نهادها مرتبط با ورزش بانوان - عدم حمایت و تعهد مدیران رده‌بالا به ورزش بانوان - سهم نابرابر به ورزش بانوان - دیدگاه تبلیغاتی به ورزش زنان - عدم انتخاب بانوان برای ریاست هیأت‌ها 	<p>«ما به‌صورت دوره‌ای همه هیأت‌های استانی شهرستانی را مورد ارزیابی قرار می‌دهیم، اما بازخورد مناسبی از عملکرد آنها دریافت نمی‌شود. حتی با وجود پیگیری‌ها و تماس‌های مکرر، خروجی خوبی حاصل نمی‌شود. خیلی از هیأت‌ها با دستورالعمل‌ها توجهی نمی‌کنند (P14)»</p> <p>«هر ساله اماکن ورزشی اداره کل به بخش خصوصی واگذار می‌شود و افرادی که برندگان مزایده این امکان می‌شوند ساعت‌های بسیار بدی را در اختیار بانوان قرار می‌دهند و خیلی از ورزشکاران خانم از این موضوع خیلی گلایه‌مندند و عدالت جنسیتی به‌خوبی رعایت نمی‌شود (P6, 11, 14, 4)».</p> <p>«ما می‌بینیم که مسئولان در ایام خاص مثل انتخابات، صحبت‌ها و وعده‌هایی در حمایت از ورزش بانوان ارائه می‌دهند. متأسفانه پس از آن ایام، همه حرف‌ها به دست فراموشی سپرده می‌شوند و حتی پاسخگوی مطالبات مسئولان ورزش شهرستان هم نیستند که نشان می‌دهد که دید کلی آنها به ورزش بانوان به‌صورت تبلیغات و کسب آرای دلخواه خود بوده است (P9, 7)».</p> <p>«اکثر فدراسیون‌های نگاه ویژه‌تری به چند استان بزرگ کشور را دارند و خیلی تمایل ندارند به استان‌های ضعیف‌تر توجه می‌کند (P1, 13)».</p>
مدیریتی			<ul style="list-style-type: none"> - عدم ارزیابی اصولی استان‌ها از بخش بانوان - بی‌توجهی به سند آمایش ورزش بانوان - کم‌توجهی فدراسیون‌های ورزشی - نیاز به سازمان‌دهی نظام مسابقات ورزشی - نامشخص بودن محور برنامه‌ها - مغایرت برنامه‌ریزی کلان با شرایط استانی - پرتنگ بودن تفاوت‌های جنسیتی در ساختارها - اختصاص زمان نامناسب به بانوان 	<p>اجرای</p>

مضمون فراگیر	مضمون سازمان‌دهنده سطح اول	مضمون سازمان‌دهنده سطح دوم	مضامین پایه	نظر خبرگان
			<ul style="list-style-type: none"> - نیاز به فرهنگ‌سازی توسط الگوهای برتر - پوشش و انعکاس نامناسب ورزش بانوان - کم‌توجهی نشریات و روزنامه‌ها - نیاز به تقویت گفتمان‌سازی ورزش بانوان توسط صداوسیما - نقش کم‌رنگ صداوسیما در استان‌های کم‌برخوردار - عدم اجازه پخش بازی‌های بانوان در رسانه‌های داخلی 	<p>«نقش رسانه‌ها به‌ویژه صداوسیما در استان‌های ما کم‌رنگ بوده است. در سطح کشوری برای تولید محتوا در بخش بانوان تلاش‌های خوبی صورت گرفته است؛ اما در انعکاس اخبار و رویدادهای ورزشی بانوان در استان‌های کم‌برخوردار تلاشی کمتری یا حتی تلاشی نشده است (P2)».</p>
			<ul style="list-style-type: none"> - سهم کم بانوان در ساختار اداری ورزش - کمبود پست کارشناس ورزش زن در شهرستان‌ها - نبود پست معاون بانوان در ساختار سازمانی - بی‌توجهی به ورزش بانوان در شهرستان‌ها و شهرهای کوچک - عدم اختیار کافی معاونان و کارشناسان زن در شهرستان‌ها - نبود سازمان تخصصی ورزش بانوان - ضعف سیستم دولتی در توانمندسازی و جانشین‌پروری مدیران زن - کمبود مدرس ورزشی در بخش بانوان - کم‌توجهی به آموزش منابع انسانی - نیاز به توسعه نظام کشف، پرورش و ارتقای استعدادهای ورزشی - عدم امنیت شغلی کارکنان شهرستان 	<p>«از موارد بسیار مهم که در بسیار مورد غفلت قرار گرفته است، ناتوانی سیستم‌های دولتی ما در بخش توانمندسازی و ارتقای نیروی انسانی است. برای نمونه مشاهده شده است در کمیسیون منابع انسانی که اگر قرار باشد معاون بانوان تغییر کند مشخص نیست چه کسی جایگزین آن شخص می‌شود. این نشان می‌دهد که سیستم در امر جانشین‌پروری نیروی انسانی در بخش بانوان به‌خوبی عمل نکرده است (P10)».</p> <p>«پرورش مدرسان در استان‌های موفق‌تر به‌خوبی شکل گرفته است. آنها به اندازه از مدرس ورزش در بخش بانوان برخوردارند که نیازی به آقایان برای تدریس کلاس‌ها یا دوره‌های آموزشی نیست. حتی خیلی از آنها در سطوح مختلف تیم‌های ملی مشغول به فعالیت هستند. موضوع آموزش و پرورش مدرسان ورزشی در استان‌های کم‌برخوردار به‌خصوص در بعد ورزش قهرمانی از چالش‌های مهم است (P5)».</p>
	منابع			
			<ul style="list-style-type: none"> - کمبود زیرساخت اختصاصی ورزش بانوان - نابرابری در امکانات و تجهیزات نسبت به مردان - الزام به ساخت پارک‌های مختص بانوان - نبود پایگاه قهرمانی استان و شهرستان‌ها - نیاز به توسعه باشگاه‌ها و مراکز تندرستی 	<p>«در سال ۱۴۰۰ برای توسعه ورزش همگانی یک بودجه خوبی برای شهرداری‌ها در نظر گرفته شد. ما هم به‌عنوان معاونت ورزش بانوان استان از شهرداری خواستیم که یک نگاه ویژه‌ای به ورزش بانوان داشته باشد که یکی از پیشنهادهای مهم ساخت پارک مختص بانوان بود که در اکثر شهرستان‌ها این مکان‌ها وجود ندارد. حتی یک سری تفاهم‌نامه‌ها هم امضا شد که متأسفانه اجرا نشدند. همیشه شعار ما این است که از ورزش همگانی می‌توان به موفقیت در ورزش قهرمانی رسید، اما وقتی زیرساخت</p>

مضمون فراگیر	مضمون سازمان‌دهنده سطح اول	مضمون سازمان‌دهنده سطح دوم	مضامین پایه	نظر خبرگان
			<ul style="list-style-type: none"> - نیاز به استفاده از ظرفیت مناطق آزاد - تسهیل صدور مجوز احداث و بهره‌برداری از باشگاه‌ها ورزشی - لزوم ایجاد امکانات و شرایط، متناسب با نیاز بانوان - مناسب‌سازی فضاهای شهری برای بانوان 	<p>مناسبتی وجود نداشته باشد نمی‌توان انتظار این موفقیت‌ها و در نهایت توسعه ورزش بانوان را داشت (P2,8).</p>
			<ul style="list-style-type: none"> - تعامل کم با مراکز علمی و دانشگاه‌ها - عدم استفاده از نتایج پژوهشی - عدم ارائه طرح‌های نوین و خلاقانه - عدم برنامه علمی و مدون در قهرمان‌پروری - نیاز به حمایت از کسب‌وکارهای الکترونیکی و آنلاین - استفاده از ظرفیت مؤسسات دانش‌بنیان 	<p>«در محلات ما خیلی از برنامه‌های به‌صورت روتین و با حداقل تنوع چند سال است که اجرا می‌شوند. اما در دوره کنونی بیشتر نوجوانان از بازی‌های مجازی استقبال می‌کنند، ما می‌توانیم بازی‌هایی را که کنسولی هستند و نیاز به تحرک دارند مورد حمایت قرار دهیم (P4).»</p> <p>«هم در بخش قهرمانی و هم در بخش همگانی فناوری‌ها خیلی اثرگذارند. برای نمونه اکنون دستگاه‌هایی اختراع شده‌اند که عملکرد ورزشکاران را بررسی و کمک می‌کنند که عملکرد آنها ارتقا یابد و در بخش تفریحی و همگانی نیز دسترسی‌ها و تنوع‌ها را بیشتر کرده است. همه این موارد به‌شرطی مؤثر خواهند بود که مورد حمایت قرار بگیرند (P15, 14, 16).»</p>
پژوهش و فناوری				
			<ul style="list-style-type: none"> - رعایت عدالت در توزیع اعتبارات در استان‌ها - سهم کمتر استان‌های کم‌برخوردار از بودجه - الزام به تأمین هدفمند بودجه بخش بانوان - قدرت چانه‌زنی ضعیف مسئولان استانی در بخش بانوان - عدم تمایل سرمایه‌گذاری بنگاه‌های اقتصادی - عدم رغبت صنایع استانی - عدم حمایت‌های مالی شرکت‌های صنعتی - بی‌انگیزگی سرمایه‌گذاران در ورزش بانوان - حمایت مالی و شغلی از ورزشکاران - نیاز به حمایت خیرین ورزشی - لزوم اعطای بارانه ویژه به بخش ورزش بانوان 	<p>«ما در استان‌های بزرگ و با توسعه بیشتر مشاهده می‌کنیم که صنایع بزرگ آن استان‌ها از ورزش حمایت می‌کنند، اما در استان‌های ما این حمایت وجود ندارد و دلیل آنها عدم بازخورد مالی مناسب از طرف ورزش است (P6).»</p> <p>«ما به‌دلیل اینکه در استان‌های مرزنشین هستیم همواره از اعتبار و بودجه کمتری نسبت به استان‌های مرکزی برخوردار بوده‌ایم؛ که این خود معضل بزرگی برای ورزش بانوان ماست. از طرفی نمایندگان مجلس و مدیران استانی هنگام لایحه بودجه به‌خوبی در مورد ورزش مطالبه‌گری نمی‌کنند. (P8,3).»</p>
	مالی			

مضمون فراگیر	مضمون سازمان‌دهنده سطح اول	مضمون سازمان‌دهنده سطح دوم	مضامین پایه	نظر خبرگان
	رفتاری	فردی	<ul style="list-style-type: none"> - ارتقای مهارت‌های شخصی بانوان - نیاز به تقویت اعتمادبه‌نفس بانوان روستایی - نیاز به ارتقای کیفیت زندگی فردی - فقدان استقلال مالی زنان خانوار - توجه اندک به هزینه‌های پیشگیری از بیماری - خودباوری ضعیف در زنان نسبت به توانایی خود - نیاز به غربالگری سلامت بانوان - پایین بودن سطح انتظارات بانوان 	<p>«با توجه به مسائل فرهنگی استان‌های کم‌برخوردار به‌خصوص استان‌های مرزنشین، اجازه چندانی به بانوان جهت پرداختن به ورزش داده نمی‌شود. این موضوع سبب عدم خودباوری و استقلال فکری بانوان در تصمیم‌گیری درباره ورزش شده است. ما به شدت نیاز به غربالگری بانوان و دختران در همه شهرستان‌ها داریم. چون عیناً مشاهده می‌شود که ناهنجاری‌های جسمی و اوضاع روحی این افراد روزبه‌روز بیشتر و بدتر می‌شود (P2)».</p>

بحث و نتیجه‌گیری

با وجود نقش مهم ورزش در سلامت زنان، هنوز جامعه ایران به اهمیت و ضرورت ورزش در بین دختران که مادران آینده جامعه محسوب می‌شوند و سلامت افراد جامعه آینده در گرو سلامتی آنان است، پی نبرده‌اند. توجه به توسعه این نقش موجب ارتقای ورزش در ساختار اجتماعی، اقتصادی و به‌خصوص فرهنگی خواهد شد. این موضوع از طریق آسیب‌شناسی چالش‌ها، تدوین و اجرای برنامه‌های کارشناسی‌شده مسئولان و مدیران سازمان‌های مرتبط با ورزش بانوان حاصل می‌شود. در این باره بر اساس یافته‌های پژوهش، از میان چالش‌هایی که در توسعه ورزش بانوان در استان‌های کم‌برخوردار وجود دارد، عوامل محیطی و فراهم نبودن بسترهای فرهنگی-اجتماعی و اقتصادی برای بانوان در این استان‌هاست. به نظر می‌رسد بین عدم توسعه ورزش و مشارکت ورزشی زنان و عوامل فرهنگی-اجتماعی رابطه‌ای نزدیک وجود دارد. هر اندازه که زمینه برای حضور زنان در جامعه افزایش یابد، شبکه روابط زنان گسترده‌تر می‌شود و موجبات مشارکت بیشتر زنان در حوزه‌های مختلف از جمله امور ورزشی را فراهم می‌کند. در این زمینه

گاوین^۱ و همکاران (۲۰۱۶) در تحقیقی به بررسی برنامه توسعه‌ای پرداخته‌اند و تأثیر اولویت‌های فرهنگی را در این برنامه‌ها تأثیرگذار دانسته‌اند (۲۶). از طرفی نقش اجتماعی - اقتصادی خانواده و حمایت‌های والدین نیز در توسعه ورزش بانوان مهم دانسته شد، افزایش آگاهی از طریق حمایت خانواده، ارائه برنامه‌های آموزشی مناسب به بانوان در رابطه با اهمیت ورزش، می‌تواند مؤثر باشد (۲۷). از طرفی نامناسب بودن وضعیت اقتصادی خانواده‌ها و درآمد ماهیانه کم و هزینه برنامه‌های ورزشی (۲۸) می‌تواند موجب استقبال کم بانوان و در نتیجه کند شدن توسعه‌یافتگی مسیر ورزش بانوان شود که می‌توان با ارائه تخفیف سالن‌های ورزشی، کاهش حق اجاره سالن در ایام میانی هفته، رایزنی سازمان‌ها با سالن‌های مختص بانوان به‌منظور ارائه خدمات به بانوان کارمند و کاهش دادن هزینه‌های مشارکت در برنامه‌های فراغتی این چالش رو به نفع بانوان ساماندهی کرد.

چالش بعدی که با توجه به نظرهای خبرگان و کارشناسان ورزشی برای توسعه ورزش بانوان با اهمیت است، عوامل مدیریتی شامل چالش‌های حقوقی، اجرایی و

زمینه برای جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی، ورود حامیان مالی و اسپانسرها فراهم خواهد شد که به‌نوبه خود سبب رونق ورزش بانوان و تسریع روند توسعه ورزش بانوان خواهد شد. بدیهی است که هرچه پوشش رسانه‌ای مسابقات بیشتر شود، تمایل حامیان مالی برای سرمایه‌گذاری در ورزش بانوان نیز افزایش می‌یابد، زیرا حامیان مالی در جایی سرمایه‌گذاری خواهند کرد که بازگشت سرمایه داشته باشند. همچنین پوشش تلویزیونی مسابقات بانوان، نشان شرکت حمایت‌کننده را بیشتر در معرض دید عموم قرار می‌دهد، در نتیجه بازگشت سرمایه برای حامیان مالی فراهم خواهد شد و این امر به‌نوبه خود سبب ترغیب سرمایه‌گذاری در ورزش بانوان خواهد شد.

با توجه به دیدگاه صاحب‌نظران این پژوهش کمبود منابع اعم از انسانی، مالی، امکانات و فناوری و پژوهش از چالش‌های مهم در توسعه ورزش بانوان در این استان‌های کشورند. منابع مالی از مؤلفه‌های اثرگذار بر توسعه ورزش بانوان است. بر اساس نظر متخصصان حاضر در تحقیق سهم ورزش زنان از بودجه سالانه اندک و نیازمند تخصیص بودجه با نگاه عدالت‌محور است. بر این اساس افزایش سهم بانوان از کل بودجه تربیت بدنی و ورزش بانوان و حذف نگاه حداقلی در تخصیص بودجه به ورزش بانوان و تصویب اعتبارات قانونی مصوب به‌عنوان عواملی مؤثر در توسعه ورزش بانوان نقش دارد و برای توسعه ورزش بانوان تخصیص بودجه کارشناسی‌شده و افزایش درصد سهم بودجه بانوان ضروری به‌نظر می‌رسد. این سؤال مطرح است که چرا باید ۹۰ درصد از بودجه در ورزش کشور به ورزش بانوان اختصاص داده شود؟ آیا این سهم شایسته نیمه مهم جامعه است؟ با آنکه سلامتی، تندرستی و تربیت نسل‌های آینده کشور به سلامت و تندرستی و بهداشت جسمانی و روانی آنان وابسته است. بر این اساس و با توجه به دیدگاه

رسانه‌ای مربوط به ورزش بانوان است. اجرای برنامه‌های توسعه ورزش بانوان مستلزم داشتن تیم مدیریتی و اجرایی قوی است. بسیاری از سازمان‌های ورزشی به نظرها و توانمندی‌های بانوان در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و اجرای سیاست‌های ورزش بانوان اهمیت چندانی نمی‌دهند. این موضوع می‌تواند بر اساس دیدگاه غیرورزشی مدیران، عدم نگاه حمایتی مدیران رده‌بالا، عدم اعتقاد به انتصاب مدیران و کارشناسان زن برای ریاست هیأت‌های ورزشی و همچنین سهم نابرابر به ورزش بانوان، دیدگاه تبلیغاتی به ورزش زنان و پررنگ بودن تفاوت‌های جنسیتی در ساختارهای سازمان‌ها باشد. امان^۱ و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود نتیجه گرفت سازمان‌ها در تصمیم‌گیری‌ها و اجرای برنامه‌ها از نظرهای بانوان استفاده نمی‌کنند (۲۹). تسغای^۲ و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیق خود بیان می‌کنند مشارکت کلی زنان در تصمیم‌گیری در سازمان‌های ورزشی کمتر از حد متوسط است (۳۰). نتایج نشان می‌دهد که سازمان‌ها از پتانسیل‌ها و تجارب مختلف زنان برای بهبود کیفیت ورزش زنان یا فعالیت‌های سازمان به‌درستی استفاده نمی‌کنند. با وجود این می‌بایست نهادهای تصمیم‌گیرنده محیط مساعدی را ایجاد کنند تا بانوان در تصمیمات سازمانی و توسعه ورزش مشارکت کنند. تحقق این موضوع نیازمند اصلاح قوانین و آیین‌نامه هیأت‌های ورزشی و توجه رؤسای هیأت‌ها به دستورالعمل‌ها، نظارت بیشتر بر عملکرد هیأت‌های ورزشی، قرار دادن مدیریت بانوان در ساختار سازمان در قالب قانون و حمایت قانونی از معاونان زن است. از طرفی به‌نظر می‌رسد حمایت رسانه‌ها از ورزش بانوان و حضور بانوان در رسانه‌های گروهی از عوامل تأثیرگذار در جهت توسعه، فرهنگ‌سازی، تغییر نگرش خانواده‌ها و اجتماع نسبت به ورزش بانوان است. علاوه بر این، با حمایت رسانه‌ها از ورزش بانوان و حضور بانوان در عرصه تبلیغات،

متخصصان شرکت‌کننده در این تحقیق، تخصیص سهمی مشخص از بودجه و حمایت مالی بیشتر برای افزایش کارایی ورزش بانوان الزامی است. نظام ورزش بر پایه‌هایی ماهیتاً اقتصادی، مانند بودجه فعالیت‌ها و برنامه‌ها، لوازم و تجهیزات، حقوق مربیان و مدیران، پاداش‌ها و تشویق ورزشکاران و ... استوار است، نخستین فرض در زمینه رابطه ورزش و اقتصاد این است که ورزش برای تأمین مالی فعالیت‌های گوناگون خود به اقتصاد تکیه دارد. علاوه بر این به نظر می‌رسد امکانات و تجهیزات مناسب و مختص بانوان بر میزان تمایل و انگیزه آنها برای مشارکت اثرگذار است. در ایران با توجه به ملاحظات فرهنگی لازم است که شرایط و امکانات متناسب با فرهنگ جامعه مهیا شود. در صورت وجود امکانات و پارک‌های مختص بانوان (۳۲-۳۱)، نزدیک بودن مکان‌های ورزشی برای بانوان، استفاده از ظرفیت مناطق آزاد در برخی از استان‌های کم‌برخوردار مانند منطقه آزاد چابهار و ایجاد پایگاه قهرمانی و خوابگاه در سطح استان‌ها و شهرستان‌ها امکان برگزاری مسابقات داخلی و بین‌المللی را فراهم می‌کند که این خود موجب توسعه ورزش در بعد ملی و بین‌المللی خواهد شد. در کنار منابع مالی و امکاناتی، از مهم‌ترین منابع مورد نیاز برای توسعه ورزش بانوان منابع انسانی است. ورزش از زیرشاخص‌های توسعه انسانی در جوامع محسوب می‌شود، زیرا با ارتقای سلامت افراد جامعه امید به زندگی را افزایش می‌دهد. آموزش نیروی کار سالم مستلزم ارتقا و توسعه مشارکت در ورزش است (۳۳). طبق نظر متخصصان تحقیق حاضر انتخاب منابع انسانی باید بر مبنای قابلیت‌ها، توانایی‌ها، مهارت‌ها، تخصص‌ها و شایستگی‌ها باشد. با توجه به ملاحظات فرهنگی کشور استفاده از مربی مرد برای بانوان مجاز نیست، بر این اساس در کشور وجود نیروی انسانی متخصص زن ضروری است. متأسفانه یکی از معضلات در استان‌های کم‌برخوردار عدم اختیار کافی معاونان و

کارشناسان زن در شهرستان‌ها، کمبود پست کارشناس ورزش زن به‌خصوص در شهرستان‌ها و شهرهای کوچک، عدم امنیت شغلی کارکنان آنها، ضعف در توانمندسازی مدیران زن و کم‌توجهی به آموزش آنهاست. همچنین با توجه به گسترش علوم و فناوری‌های جدید، آموزش نیروی انسانی و ارتقای دانش آنها امری ضروری است. از نظر متخصصان برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی داخلی و بین‌المللی، اعزام مربیان و داوران به دوره‌های آموزشی خارج از کشور، دعوت از مربیان خارجی، برگزاری اردوهای تدارکاتی برای به‌روز کردن و ارتقای دانش داوران و مربیان و کسب تجربه به‌عنوان عاملی مؤثر در امر توسعه شناخته می‌شود. منظمی (۱۳۹۰) بیان می‌کند مسئله مهم این است که در واقع آموزش خاص افراد تازه‌وارد نیست، بلکه برای کارکنان، مربیان و داوران با سابقه و با تجربه نیز بنا به ضرورت، دوره‌هایی باید ترتیب داد، همچنین آموزش خاص یک گروه یا یک مقطع زمانی خاص نیست، بلکه تمام نیروی انسانی در طول عمر کاری خود باید به‌طور دائم و مستمر، آموزش ببینند تا بتوانند حداکثر کارایی و اثربخشی را داشته باشند (۱۳). بر این اساس و با توجه به دیدگاه متخصصان شرکت‌کننده در تحقیق، اقدام مسئولان و هیأت‌های ورزشی استان‌های کم‌برخوردار به برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی به‌منظور ارتقا و به‌روز کردن دانش مربیان و داوران زن به‌همراه برنامه‌ریزی دقیق، کنترل فرایند آموزش ضروری به نظر می‌رسد. از طرفی یکی از مواردی که می‌تواند به توسعه ورزش بانوان در این استان‌ها کمک کند، استفاده از خروجی پژوهش‌های دانشگاهی و فناوری‌های نوین است. این مهم می‌تواند با حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان انجام گیرد. شرکت‌های دانش‌بنیان در واقع این شرکت‌ها حلقه واسطه بین ایده و فناوری هستند که می‌توانند ایده‌ها را در مسیر رسیدن به فناوری هدایت کنند و گاهی اوقات خود همین شرکت‌ها هم

نیازهای بدنی جزء مهم‌ترین عوامل بازدارنده مشارکت در فعالیت‌های ورزشی گزارش شده است. یافته‌های تحقیقی بیان می‌کند که باورهای افراد می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای در میزان مشارکت در فعالیت ورزشی داشته باشند (۳۶). محدودیت‌های مربوط به توانایی جسمی بانوان، مشغله‌های زیاد کاری و نبود وقت کافی برای فعالیت‌های ورزشی، عدم مهارت‌های لازم بانوان در انجام فعالیت‌های ورزشی، نداشتن انگیزه لازم و تنبلی و بی‌حوصلگی عوامل فردی هستند که مانع مشارکت ورزش بانوان در فضاهای ورزشی شده‌اند. در این زمینه اداره‌ها و سازمان‌های ورزشی و غیرورزشی می‌توانند اقدام به برگزاری مسابقات میان اداره‌ها و سازمان‌ها و اهدای پاداش نقدی یا مرخصی به تیم قهرمان کنند که می‌تواند با ایجاد انگیزه به بانوان در رفع این مانع مؤثر باشد. مشاوره و برگزاری کارگاه‌های تخصصی برای بانوان نیز می‌تواند مفید باشد تا آنان به امر سلامتی خود در ارتباط با ورزش پی ببرند و مشارکت ورزشی خود را افزایش دهند.

به‌طور کلی بر اساس نتایج تحقیق شرط توسعه ورزش در بانوان استان‌های کم‌برخوردار وجود عواملی نظیر بستر فرهنگی مناسب، منابع مالی و اقتصادی، وجود تجهیزات، امکانات و زیرساخت‌ها، قوانین و مقررات حمایت‌کننده، منابع انسانی، نهادها و سازمان‌های حمایتی و رسانه‌هاست. در واقع زمانی‌که توسعه ورزش بانوان رخ دهد، می‌توان امیدوار بود که سلامت جامعه به سطح مطلوب برسد، زیرا ریشه بسیاری از بیماری‌ها در ورزش نکردن است. همچنین با توجه به این عوامل می‌توان شاهد پرورش و کشف استعداد‌های ورزشی و بهبود وضعیت قهرمان‌پروری در دختران ورزشکار در این استان‌ها بود.

می‌توانند ایده خودشان را به فناوری تبدیل کنند. برای اینکه مراکز ورزشی به مرکز نوآور تبدیل شود، نیاز است جریان‌ها و فعالیت‌های موجود به سمت توسعه فناوری حرکت کنند. در این باره ارائه طرح‌های نوین و خلاقانه و تدوین برنامه علمی و مدون در قهرمان‌پروری در کنار آن حمایت از کسب‌وکارهای الکترونیکی و آنلاین می‌تواند به فرایند توسعه ورزش بانوان در این استان‌ها کمک کند. دی بوسچر^۱ و همکاران (۲۰۱۱) طی پژوهشی رشد پژوهش‌های علمی در رشته‌های ورزشی و حمایت و تضمین شغلی قهرمانان را از مهم‌ترین عوامل موفقیت ورزش‌های بین‌المللی دانسته‌اند (۳۴).

در نهایت چالش‌های رفتاری آخرین بستر مورد نیاز برای توسعه ورزش بانوان است که این مؤلفه‌ها در ارتباط با عوامل فردی هستند که بر انگیزه افراد در مشارکت ورزشی اثرگذارند. از نظر متخصصان شرکت‌کننده در تحقیق، نگرش زنان نسبت به خود و میزان خودباوری نسبت به توانایی‌ها خود بر میزان مشارکت ورزشی آنان و اعضای خانواده اثرگذار است، زیرا زنان دارای نقش محوری در خانه دارند و بر اعتمادبه‌نفس و خودباوری فرزندان نیز احتمالاً تأثیرگذارند، با این حال متخصصان معتقدند بسیاری از بانوان دارای خودباوری ضعیف نسبت به خود و توانایی‌های خود هستند. از نظر آنان تقویت خودباوری، درک جایگاه واقعی، تلاش و پشتکار برای کسب جایگاه واقعی و در نهایت رشد ظرفیت‌های درونی سبب افزایش اعتمادبه‌نفس و عزت‌نفس در زنان می‌شود که خود به افزایش انگیزه برای مشارکت، افزایش کارایی و بهبود عملکرد ورزشی منجر خواهد شد. در مطالعه‌ای ترس از آسیب‌های ورزشی ناشی از فعالیت‌های ورزشی، ایجاد تصورات منفی از فعالیت بدنی (۳۵)، ادراک کم از سلامتی و کم‌ارزش دانستن آن، کمبود وقت، عدم اعتمادبه‌نفس کافی، عدم شناخت توانایی و

References

1. Ghasemi, H. Tejarat, F. Boroujerdi Alavi, M. Emami, H. Amiri, M. Content analysis of the views of the heads of the Physical Education Organization on the components of sports from 1978 to 2009, *Journal of Sports Management*, 13, 2012, P; 152-137 [In Persian].
2. Khodadadi, MR., Moharam Zadeh, M. and Ghorbanzadeh, B. A survey on mental hygiene and physical fitness factors, instructors in high school grade, Marand County. The summary of essay of the first specialized congress of physical education and sport sciences, Education Dept. of western Azerbaijan, Jan. 2009.
3. Zokaei, M S. Sedighi S. 'Femininity and sports', *Socio-psychological studies of women* ,2 (43), 2015, P; 92-67 [In Persian].
4. Karimi, S. Karimian, J. 'Investigating the relationship between sports participation and quality of life of women in Isfahan', *Health System Research*, 13(1), 2017, P; 84-79 [In Persian].
5. Öztürk P, Koca C. Generational analysis of leisure time physical activity participation of women in Turkey. *Leisure Studies*. 2019 Mar 4; 38(2):232-44.
6. Fernandes HM. Physical activity levels in Portuguese adolescents: a 10-year trend analysis (2006–2016). *Journal of science and medicine in sport*. 2018 Feb 1; 21(2):185-9.
7. Zare Pour, F. Kamali, M. Alaqband, M. Qaisari, M. Sarlak, Sh. 'Evaluation of depression and its relationship with exercise in women over 20 years old', *Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health Services*, 20(1), 2012. P; 64-72 [In Persian].
8. Spaaij R, Anderson A. Parents or peers: Which is it? Sport socialization and team identification in Australia: A rejoinder to Melnick and Wann. *International Review for the Sociology of Sport*. 2012 Aug; 47(4):526-30.
9. YENİLMEZ MI. The Impact of Media and Cultural Beliefs on Women's Participation in Sports in Turkey: The Challenges faced by Turkish Women in Professional Sports. *Sosyoekonomi*. 2021 Apr 1; 29(48):91-106.
10. O'Brien W, Lloyd K, Riot C. Exploring the emotional geography of the leisure time physical activity space with mothers of young children. *Leisure Studies*. 2017 Mar 4; 36(2):220-30.
11. Wangari G, Wango G, Kimani E. Challenges faced by women football players who participate in football leagues. *Journal of Developing Country Studies*. 2017 Sep 26; 2(1):13-35.
12. Koca C, Hacısoftaoğlu İ, Benn T, Pfister G, Jawad H. Sport participation of women and girls in modern Turkey. *Muslim Women in Sport*, United Kingdom: Routledge. 2010.
13. Monazami, M. Alam, Sh. Shetab Bushehri, N. 'Determining the effective factors on the development of women's physical education and sports in the Islamic Republic of Iran', *Journal of Sports Management*, 10, 2011, P; 151-168. [In Persian].

14. Ahmadi, B. Farzadi, F. Ali Mohammadian, M. 'Policy-Making and Implementation Challenges of Women's Health and Strategies for Its Promotion: A Qualitative Approach Based on Experts' Perspectives', *Payesh Journal*, 11(1), 2011, P; 137-127 [in Persian].
15. Ahmadi, S. Kargar, S. 'A Survey of Women's Attitudes towards Sports Participation and Socio-Psychological Factors Affecting It', *Applied Sociology (Journal of Humanities Research, University of Isfahan)*, 24(4), 2013, P; 210-189. [In Persian].
16. Naqdi, A. Bali, I. Imani, P. 'Socio-cultural barriers to women's participation in sports activities', *Women's Research*, 9(1), 2011, P; 163-147 [In Persian].
17. Nazari Azad, M. Talibpour, A. Kashani, M. 'Sociological Analysis of Gender Inequality in Sport (From the Perspective of Women National Athletes)', *Journal of Women and Society (Sociology of Women)*, 10(4), 2019, P; 289-315 [In Persian].
18. Rezaei Kamarpashti, S. Aga Khan Babaei, M. Identifying and prioritizing barriers to women's advancement in public sports (case study of women in Hormozgan province); The first national conference on new research findings in sports science in the field of health, social vitality, entrepreneurship and championship, Shahid Chamran of Ahwaz University. 2016 [In Persian].
19. Bonar, N. Ahmadi, N. Karimi, F. 'Investigating the problems of women's championship sports in Gilan province', *Journal of Human Resource Management in Sports*, 1(1), 2013, P; 11-24. [In Persian].
20. Shabani, A. Razavi, S.M. Hadavi, F 'Developing an Analytical Structural Model for the Development of Women's Championship Sports', *Contemporary studies on Sports Management*, 9(18), 2019, P; 64-53 [In Persian].
21. Hyde K, Pritchard A. Twenty cricket: An examination of the critical success factors- Sotiriadou. K, and Shilbury, D. 2009:113-36.
22. De Grace LA, Knight CJ, Rodgers WM, Clark AM. Exploring the role of sport in the development of substance addiction. *Psychology of Sport and Exercise*. 2017 Jan 1; 28:46-57.
23. Fontes P, Fontes PR, de Hollanda BB, editors. *The Country of Football: Politics, Popular Culture & the Beautiful Game in Brazil*. Hurst & Company Limited; 2014.
24. Noble H, Smith J. Issues of validity and reliability in qualitative research. *Evidence-based nursing*. 2015 Apr 1; 18(2):34-5.
25. Braun V, Clarke V, Weate P. Using thematic analysis in sport and exercise research. In *Routledge handbook of qualitative research in sport and exercise* 2016 Sep 13 (pp. 213-227). Routledge.
26. Gavin J, Mcbrearty M, Malo K, Abravanel M, Moudrakovski T. Adolescents' perception of the psychosocial factors affecting sustained engagement in sports and physical activity. *International journal of exercise science*. 2016; 9(4):384.

27. Mendelson M, Borowik A, Michallet AS, Perrin C, Monneret D, Faure P, et al. Sleep quality, sleep duration and physical activity in obese adolescents: effects of exercise training. *Pediatric obesity*. 2016; 11(1):26-32.
28. Péloquin C, Doering T, Alley S, Rebar A. The facilitators and barriers of physical activity among Aboriginal and Torres Strait Islander regional sport participants. *Australian and New Zealand journal of public health*. 2017 Oct; 41(5):474-9.
29. Aman MP, Hanapi S, Yusof A, Razali AB, Dev RD. Women in Sport Leadership Positions in Malaysia: Issues and Challenges. *INTERNATIONAL JOURNAL OF ACADEMIC RESEARCH IN BUSINESS AND SOCIAL SCIENCES*. 2019 Nov; 9(11).
30. Tsegay M, Legesse K, Ejigu A. The Practice and Challenges of Women's Participation in Decision Making in the National Sports Organizations of Ethiopia. *Indian Journal of Public Health Research & Development*. 2021 Apr 1; 12(2).
31. Chiu LK, Yusof MM, Fauzee MS, Othman AT, Aman MS, Elumalai G, Ali HM. Examining sport and physical activity participation, motivations and barriers among young Malaysians. *Asian Social Science*. 2016 Jan 1; 12(1):159.
32. Edmunds S, Hurst L, Harvey K. Physical activity barriers in the workplace: An exploration of factors contributing to non-participation in a UK workplace physical activity intervention. *International Journal of Workplace Health Management*. 2013 Sep 23.
33. Mohammadian M, Khazaei A, Khodabandeh Lou J, Bahadori M, Babaei M. The Designing Model of Sport for All in the Employees of Iranian Universities. *Annals of Applied Sport Science*. 2021 9 (3), 1-8.
34. De Bosscher V, Shibli S, Van Bottenburg M, De Knop P, Truyens J. Developing a method for comparing the elite sport systems and policies of nations: A mixed research methods approach. *Journal of sport management*. 2010 Sep 1; 24(5):567-600.
35. Hunter JR, Gordon BA, Bird SR, Benson AC. Perceived barriers and facilitators to workplace exercise participation. *International Journal of Workplace Health Management*. 2018 Oct 1.
36. Zabatiero J, Hill K, Gucciardi DF, Hamdorf JM, Taylor SF, Hagger MS, Smith A. Beliefs, barriers and facilitators to physical activity in bariatric surgery candidates. *Obesity surgery*. 2016 May 1; 26(5):1097-109.

Exploring the Challenges of Developing Women's Sports in Low-Income Provinces

Seyedeh Azam Eslami^{*1} - Mina Hakakzadeh² - Kazem Cheragh Birjandi³

1. PhD Student in Sports Management, Department of Physical Education and Sports Science, Islamic Azad University, Kerman Branch, Kerman, Iran 2. Assistant Professor of Sports Management, Department of Physical Education and Sports Sciences, Islamic Azad University, Kerman Branch, Kerman, Iran 3. Assistant Professor of Sports Management, Department of Physical Education and Sports Science, Islamic Azad University, Birjand Branch, South Khorasan, Iran

(Received:2021/12/31;Accepted:2022/03/12)

Abstract

The present study aimed to explore the challenges of developing women's sports in low-income provinces. The study was applied qualitative in design and was conducted using theme analysis. The statistical population of the study included the directors of the provincial sports directorates, the deputies of championship sports and the deputies of women sports of the general directorates of sports and youth of the provinces, the vice president of women sports federations, university professors and experts. The sampling method was purposeful and the data collection tool was semi-structured interviews. The interviews were conducted remotely over a 5-month period (due to COVID 19 Pandemic). Finally, the researcher reached a theoretical saturation point after 16 interviews with 16 experts. According to the evaluation and complete analysis of the interviews, a total of 96 basic concepts were obtained, which were classified into 11 categories and 4 main categories. These concepts included environmental, managerial, resource, and behavioral challenges. According to the research results, it can be said that the development of women's sports in low-income provinces requires having a strong management team and creating an equal socio-cultural environment compared to men, adopting strong management strategies as well as the existence of infrastructure and places for women. In addition, senior sports managers in these provinces can help the growth and development of women's sports with accurate targeting and proper management, hiring an expert workforce for the provincial capital and cities.

Keywords

Cultural Constraints, Development, Infrastructure Barriers, Qualitative Approach, Women's Sports.

* Corresponding Author: Email: aeslami1360@yahoo.com ; Tel: +989155618037